

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkından mahrumdur.

AMAÇ; YANGINLA MÜCADELE Mİ? ÜRETİM Mİ?

Orman Genel Müdürlüğü (OGM), Orman Yangınlarıyla Mücadele Dairesi Başkanlığı tarafından tüm merkez ve taşra birimlerine, Genel Müdür Bekir Karacabey imzasıyla, “**Yangın önleme çalışmaları**” konulu, 27.01.2022 tarih ve E-99643170-951.04.14-3432446 sayılı bir yazılı talimat gönderilmiştir.

Bahse konu talimatta; yangınla mücadele kapsamında ilk olarak “**Orman içi ve bitişiğinden geçen her türlü yolların kazı ve dolgu şevlerindeki ağaçların tamamının kesilmesi ve bu noktalardan itibaren her iki yönde topografik şartlar göz önüne alınarak 5 metre mesafede tamamen tıraşlama yapılarak yanıcı maddenin ortadan kaldırılması**” daha sonrasında ise 285 Sayılı Tebliğin 17. Maddesi doğrultunda “**Her iki yönde 25-50 metre mesafede ara ve alt tabakanın temizlenmesi ve bakım müdahaleleri ile yanıcı maddenin azaltılmasının sağlanması, gerekli durumlarda ....**

Şekliyle ifade edilen talimat yerine ;

“Sadece yangına hassas alanlarda ve ihtiyaç duyulan ulaşım tesislerinde; yol kenarlarında (şevlerde) transportu ve yolun güneşlenmesini engelleyen ve tepe yangınına yol ötesine geçmesine engel olmak amacıyla, sadece bir sıra ağaçla sınırlı kalmak kaydıyla, çıkması gerekli ağaçlar işletme müdürlüğü kontrolünde ve sorumluluğunda sahadan çıkartılabilecektir. Bu alanın hemen bitişiğinde yer alan 30-40 m genişliğinde ki alanda ise ağaç kesimine gerek kalmadan denetimli yakma uygulaması ile ara ve alt tabakadaki unsurları, yani yakıt yükü azaltılacak ve örtü yangının tepe yangınına dönüşmemesi amaçlanacaktır. Yapılacak çalışmalar sadece yangın tehlikesinin azaltılmasına yönelik olacağından kesinlikle üretim amaçlı uygulama yapılmaması özellikle emirlenecek, bu husus mutlaka kontrol da ettirilecektir.”

Şekliyle yapılacak bir uygulamanın yanlış ve amacı aşan çalışmaların önüne geçeceği bilinmelidir. İlgili emrin mevcut şekliyle ve uygulayıcının inisiyatifine bırakılması halinde, alınması muhtemel yanlış mesaj sonucu birçok sorun yaşanabilecek ve dolayısı ile ciddi anlamda bir orman tahribatı oluşacağı gibi orman yangınlarının tehlikesinin azaltılması amacı önceliğinden, sadece üretim amaçlı olacağı hususu tüm kamuoyunca haklı olarak eleştirilecek ve tarihe bu şekliyle kayıt düşülecektir.

OGM tarafından gönderilen bu talimatın bu şekliyle uygulanması durumunda ormanlar daha fazla bozulacak, ormansızlaşma ve parçalanma artacak ve Dünya Kaynakları Enstitüsüne (World Resources Institute) göre ülkemizdeki yanlış ormancılık politikaları nedeniyle orman örtüsünün son 20 yıldaki %5,4'lük kaybı artarak devam edecektir. OGM sürdürülebilir orman yönetimi raporları ve Sayıştay raporlarına da yansıdığı üzere, ormanlardaki parçalanma mevcut uygulamalarla zaten aşırı derecede artmışken, bu yeni uygulama ile orman içi yolların çevreleri yaklaşık 100 m kadar genişlikte boşaltılarak bu kısımlardaki ağaçlar ve çalılar kesilmesi sonucu kapalılık neredeyse %10'lara kadar düşürülecektir.

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkından mahrumdur.

Bu mücadele yöntemi; binlerce kilometre yol ağı olan başta Ege ve Akdeniz bölgeleri olmak üzere yangına hassas denilen blok orman alanlarında çok ciddi bir orman tahribatı ve parçalanması anlamına gelmektedir. Bu alanlarda yaşayan fauna ve flora elemanlarının yaşam alanları bozulacak ve ekosistem dengesi alt üst olacaktır.

OGM tarafından verilen bu talimat, orman ekosistemleri ve biyolojik çeşitliliğin devamlılığı açısından yanlış bir uygulamadır. Bilindiği gibi Akdeniz ormanları hassas ekosistemler olup zaten iklim değişikliği ve insan baskısının olumsuz etkisi altındadır. 2021 yılında yaşanan ve en çok da yangına müdahale konusunda tartışmaların yaşandığı yangınların önemli zararlar verdiği Akdeniz ekosistemlerinde, bu denli geniş bir hat boyunca parçalanmanın yangınlara karşı bir mücadele yöntemi olarak açıklanması kuşku uyandırmaktadır.

Akla takılan ve cevap verilmesi gereken sorular şunlardır;

- Bu uygulama ile ne kadarlık bir orman alanı daha parçalanacak ve daha kaç milyon metreküp odun üretimi yapılacaktır? Bu hesap yapılmış mıdır?
- Bu uygulamanın amacı yangına karşı mücadele midir? Yoksa odun üretimini arttırmak mıdır? Bilindiği gibi orman endüstrisi sektörü ve biyokütle enerji santrallerine ucuz hammadde sağlamak için, ülkedeki odun üretimi sadece son dört yıl içinde %69,5 oranında artırılmış ve bu artışın devamını sağlamak için burada yapılmak istenene benzer şekilde ormancılık tekniğine aykırı uygulamalar icat edilmeye başlanmıştır. Bu nedenle bu uygulama da yangına karşı önlem almaktan çok, aşırı odun üretimine kılıf uydurma girişimi olarak değerlendirilmektedir.

Kuşkuya neden olan bu hususun OGM tarafından açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Ormancılık hizmetlerinde faydalanılabilecek toplam yol ağının her iki yanından en iyimser rakamla 25'şer metreye kadar olmak üzere 50 metreye yakın bir alanın ilk 5 metresinin tıraşlanacağı, kalan kısmın da %10'lara kadar seyrekleştirileceği hesaplanmaktadır. Bu hesaba göre yüz binlerce hektar orman alanında daha parçalanma yaşanabilecek ve orman örtüsü seyrekleşecek, sonuçta da ekosistem dengesi bozulacaktır. Bu iyimser rakam bile, Türkiye'nin 2021 yılındaki orman yangınlarında kaybettiği orman alanından çok daha büyük bir alana karşılık gelmektedir.

OGM'nin bu talimatı önceliğinden konunun uzmanı bilim insanlarının da ısrarla vurguladığı gibi ekosistemi koruyarak, hiç değilse yangına hassas dönemlerde insan-orman etkileşimini en aza indirme, yeterince teknik personel, halkın eğitimi ve katılımı, kurumlar arası güçlendirilmiş iş birliği, caydırıcı cezalar, yeterli teknik ekipman (arozöz, ilk müdahale aracı, uçak, helikopter gibi) sağlanması ve en geç mayıs ayı başı itibarıyla yangına hazır hale gelinmesi daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Bahse konu bu talimat, OGM'nin yangınlara karşı geliştirecek ciddi bir yaklaşımdan uzak olduğunu da göstermiştir. Öncelikle, ülkemizde son yıllarda hem yangın sayısı hem de yanan alan miktarı artmakta olduğundan bunun nedenlerinin iyi tespit edilmesi gerekmektedir. Bu

bağlamda ormanların bu şekilde parçalanması mı çözümdür? Yoksa ormanlar üzerindeki, yangına da neden olan insan baskısının azaltılması mı çözüm olmalıdır? Ormanların içinde sayısız enerji santrali, maden sahası, mermer ve taş-kum ocağı, turizm tesisi, enerji nakil hattı, petrol ofisi ve yerleşim yerleri var ve bunların ormanlarda büyük tehlike oluşturduğu bilinmekteyken, temel çözüm, ormanların daha da fazla parçalanması olmamalıdır. OGM; orman-insan etkileşimindeki aşırı artışı fark edip, buna karşı daha fazla kalıcı önlem almalı, sadece günü kurtarma anlamına gelen ve ülkemiz ağaç varlığının azalmasına yol açacak olan bu uygulamadan derhal vazgeçmelidir. Kamuoyu; her sözünün ve her yazının başına-sonuna sürdürülebilirlik ilkelerini ekleyen ilgili kurumların, sözde değil uygulamada bu ilkeleri hayata geçirmesini beklemekte, amaca hizmet edecek ve ormansızlaşma ile etkilerini de en aza indirecek çalışmaların önerdiğimiz şekliyle uygulanması hususunun ekolojik anlamda da çok önemli olduğunu ve orman yangınları konusunda doğru bilgi kaynağının Türkiye Ormancılar Derneği'nin olduğunun kamuoyunca bilinmesini,

KAMUOYUNA SAYGI İLE DUYURURUZ. 11.04.2022

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ